

« Neologismes »

COMENCEM a donar en aquest número les solucions als neologismes que figuraven en els números anteriors d'ARXIUS.

Com ja dèiem en el primer fascicle, les fitxes corresponents als diversos neologismes foren trameses a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, la qual, d'acord amb el Comitè de Redacció d'ARXIUS i amb els tècnics que havien demanat solucions o les havien proposades, ha acomplert gustosament aquesta tasca cultural.

Podem, doncs, incorporar al nostre llenguatge tècnic els mots següents :

Topall.—Substàncies que esmorteixen les acidificacions o alcalinitzacions. En anglès, *buffer*; en alemany, *puffer*; en francès, *tampon*.

Salaó.—Degut a un corrent osmòtic l'aigua que conté una micella en fuig per mitjà d'una forta concentració salina. En anglès, *salting out*.

Lligam.—Factors hereditaris que van junts en un mateix cromosoma. En anglès, *linkage*.

Amfòter, amfotèric.—Propietat que tenen alguns compostos d'actuar indistintament com a àcids i com a àlcals. En castellà, *anfotero*.

Txernozem.—Modalitat de terreny de conreu caracteritzat per: terra negra, sense arbres, molta herba, molt humus, excellent per als cereals, es presenta en llocs de grans oscil·lacions de temperatura entre istiu i hivern. Chernosiem (de procedència russa).

Colloide protector.—Protecció d'una micella inestable (suspensoide) per d'altres de més estables (emulsoides), que s'adhereixen al voltant d'aquella. *Schutzcolloide*, en alemany.

Allelomorfs.—Representants, patern i matern, que contenen les cèl·lules híbrides abans de la maduració sexual. En castellà, *alelomorfos*.

Valliforme.—Teixit valliforme és l'equivalent de «*tejido en empalizada*», dels castellans.

Dry Farming.—Pràctiques culturals per fer apte per al conreu un terreny de secà. Paraula anglesa.

Eremacausi.—Desaparició lenta de la matèria orgànica del sòl; el carbon es volatilitza en gas carbònic i el nitrogen pren una forma difusible; intervenen en aquest procés fenòmens químics i microbians. En francès, eremacausis.

Aportem nous neologismes :

Múscul masétero o zigomático-maxilar

Múscul crotáfites o temporal o témporo-maxilar

Plankton (protomoplankton, heloplankton, eulimnoplankton, cryptoplankton, nannoplankton)

Bec

Pomelo

Dard

Marcotte, marcottage

Repiquer

Peñasco